

fyldstgøres nu i største Maal for Esbjergs Vedkommende, og jeg vil tilføje, at den Havn, som der er skabt af Staten, har den allerstørste Interesse i, at der udvikler sig et Handels-, Søfarts- og industrielt Liv paa Stedet til Fordel for Staten og for hele vort Næringsliv særlig i Jylland. Der har været Spørgsmaal om, hvorvidt man endnu kunde lave Købstæder. Der er privat udtalt til mig af en Landstingsmand, at det skulde stride mod Grundloven, men der vil jeg henvisse til en Bestemmelse, der findes i Lovsamlingen, nemlig Regulativet for Silkeborg af 20de Marts 1855. I dens sidste Paragraf staar der udtrykkelig: „For saa vidt dette Regulativ ikke forinden træder ud af Kraft ved, at Silkeborg Kommune gaar over til en almindelig Købstad, hvilket kun kan ske ved Lov, vil det være at underkaste en almindelig Revision, naar en ny Kommunallov for Købstæderne er given, og senest naar 10 Aar ere forløbne fra dets Udstedelse.“ Der staar udtrykkelig, at der ved en Lov kan gives Købstadrettigheder, og derved er det anerkendt af alle tre Lovgivningsfaktorer, at det kan ske. Den eneste Modstand, der efter min Formening kan rejse sig mod dette Lovforslag, er da atter kun Spørgsmaalet om Stillingen til Landstingsvalgene. Saa snart Esbjerg bliver en Købstad, er det en Selvfølge, at Esbjerg med Hensyn til Landstingsvalgene gaar ind under den almindelige Regel for Købstæderne. Men Følgen deraf vil ikke være, at Købstædernes Interesser forrykkes, thi enten Bælgerne vælges det ene eller det andet Sted, vil selvfølgelig Købstædernes Interesser være lige godt varetagne. Ja, man kunde vel endog anvende det gamle Ord, at ny Koste feje bedst, og antage, at en ny Købstad i endnu højere Grad, med endnu større Energi vilde varetage saadanne Købstadsinteresser. Men selv om man ogsaa vilde tillægge det nogen Betydning, at det vilde forrykke Antallet af Valgmænd for Købstæderne indbyrdes, maa det dog siges at være aldeles forsvindende. Naar man erindrer, at der i alt er 73 Købstæder med tilhammen 538 Valgmænd, vil det jo gøre en rent forsvindende Forandring, om ogsaa Esbjerg skulde faa tildelt 16 af disse, idet der saaledes kun bliver 74 i Stedet for nu 73 til at dele disse 538 Valgmænd. Efter de Udtalelser, der i øvrigt ere faldne i Landstinget og faldne andetsteds, har jeg nogen Grund til at antage, at dette Lovforslag, hvis det fremmes her, ogsaa let vil kunne fremmes i det andet Ting, idet man særlig der var imod at give Handelspladser Ret som Købstæder i Tilfælde af Landstingsvalg paa Grund af de betydelige

Følger, dette kunde drage efter sig, idet mange Handelspladser vilde kunne gøre den samme Ret gældende, men det blev udtalt af det ærede Medlem, der havde Ordet deroppe, at hvis det kunde ske undtagelsesvis for Esbjergs Vedkommende, vilde han maa ske stille sig anderledes. Jeg har Grund til at tro, at man i det hele taget vil stille sig noget anderledes, ja snart dette Lovforslag kommer frem, og det vil være af den største Betydning for Esbjerg at kunne faa det gennemført. Det er jo nemlig klart, at hvor der er en saa stor Virksomhed og Udbygning til hderligere Udbygning af Virksomheden, er det aldeles utaaelig for en saadan Kommune, at skulle vedblive at være Sognekommune, og det af flere Grunde. Skal den vedblive at være Sognekommune, maa hele Maaden, hvorpaa Skattevæsenet ordnes, være overensstemmende med Ordningen i Sognekommunerne, og Staten altsaa lægges paa Hartkornet og i øvrigt paa Formue og Lejlighed. Da der nu ikke er Hartkorn af nævneværdig Værdi der, vil Beskatningen væsentlig blive foretaget efter Formue og Lejlighed, en Beskatningsmaade, der maa ske kan være meget rigtig, men som bliver højt generende for den enkelte Kommune, naar den ikke gennemføres overalt i Landet. Følgen deraf vil være, at ganske faa af Indvaanerne ville væsentlig komme til at bære hele Skattebyrden, og deraf vil igen blive den naturlige Følge, at en stor Mængde af dem, der have erhvervet Formue i Byen, og som naturlig ere henviste til at bære den hele Udbygning videre ved Hjælp af deres paa Stedet stabte Formue, ville drage bort og kun de mindre bemidlede blive tilbage, saa at Byen let bliver udsat for at blive en Proletarby i Stedet for at blive det store mægtige Handelscenter, som alt bebuder, den kan blive. At den kan faa valgt et passende Antal Repræsentanter maa selvfølgelig være ønskelig for en saadan Handelsplads, der har langt større Betydning end en Masse af de smaa Købstæder, som allerede have denne Ret. Dertil kommer endelig ogsaa et Hensyn, og det er, at efter den store Betydning, som Esbjerg har, er det et naturligt Krov, at den kommer ind under de bestaaende Købstad-Kreditforeninger. Det kan Esbjerg imidlertid ikke uden at blive gjort til Købstad. Man kan henvisse Esbjerg til de bestaaende mindre Kreditforeninger, men det siger sig selv, at den eneste Kreditforening, man her kan gaa til, er den for faa Aar siden oprettede Kreditforening for Bygninger paa Landet. At denne ikke kan gøre Fyldest paa et saadant Sted, er en Selvfølge, og desuden kan en